

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 74
van **JOS DE MEYER**
datum: 20 november 2018

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Onderwijspersoneel - Genderverhoudingen

Het statistisch jaarboek geeft aan de hand van recent cijfermateriaal een beeld van het Vlaamse onderwijs. In de voorpublicatie van het jaarboek 2017-2018 vinden we dat het Vlaamse onderwijs in januari 2018 een totaal aantal van 186.085 personen tewerkstelde. Omgerekend kwam dat neer op 159.967 voltijdsequivalenten (vte). 42.571 van hen waren mannen, een minderheid van 26,6%. In januari 2016 was het aandeel mannelijke voltijdsequivalenten 27%. In januari 2003 was het aandeel van de mannelijke personeelsleden nog een ietwat grotere minderheid van 34%.

In het antwoord van de minister op mijn schriftelijke vraag nr. 110 van 14 november 2017 werd gemeld dat het aandeel vrouwelijke personeelsleden inderdaad nog toenam, zij het veeleer beperkt, wat misschien niet verwonderlijk is in een sector waar het aandeel vrouwelijke personeelsleden al zeer hoog is.

De verhouding tussen de seksen verschilt wel naargelang van de onderwijsniveaus en de ambten. Uit vroegere jaarboeken bleek nog een overwicht aan mannelijke directeurs bij het bestuurspersoneel en een minder uitgesproken overwicht aan vrouwelijke personeelsleden in het hogescholenonderwijs. Graag wil ik met deze vraag meer gegevens verkrijgen over de meest recente situatie.

1. Kan de minister voor de laatste jaren (januari 2015 tot 2018) de cijfergegevens bezorgen van het personeel gerangschikt per onderwijsniveau en geslacht, zowel in absolute cijfers als in procentuele verhoudingen?
2. Blijkt uit de cijfers dat de tendens naar vervrouwelijking zich doorzet? Welke verklaring heeft de minister voor de verhouding en voor de tendens?
3. Is de verhouding tussen aandelen mannen en vrouwen per onderwijsniveau gelijk in alle leeftijdscategorieën, of is uit de cijfers per categorie een verschil in carrière duur waar te nemen tussen mannen en vrouwen?
4. Hoe groot is het aandeel mannelijke en vrouwelijke personeelsleden in het bestuurspersoneel in de meest recente tellingen voor de verschillende onderwijsniveaus? Hoe evolueert de verhouding tussen mannen en vrouwen in het bestuurspersoneel?
5. Hoe is de situatie aan de universiteiten? Kan de minister de gevraagde gegevens over 2018 ook bezorgen voor de universiteiten, met onderscheid tussen het assisterend academisch personeel (AAP) en het zelfstandig academisch personeel (ZAP, professoren)?

6. Beschouwt de minister de verhouding tussen de aandelen mannen en vrouwen als een neutraal gegeven of is het veeleer wenselijk een evenwichtigere verhouding na te streven? Indien ja, op welke manier wil de minister dat realiseren?

ANTWOORD

op vraag nr. 74 van 20 november 2018

van **JOS DE MEYER**

Omdat de Vlaams volksvertegenwoordiger in zijn vraag expliciet verwijst naar het statistisch jaarboek, nam het Departement Onderwijs en Vorming dit als bron. Alle gegevens zijn dus afkomstig uit de statistische jaarboeken. De databestanden bevatten informatie voor de schooljaren 2014-2015 t.e.m. 2017-2018. Wie meer gedetailleerde informatie wil, verwijs ik door naar de statistische jaarboeken: <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/nl/onderwijsstatistieken/statistisch-jaarboek>.

1. De personeelsstatistieken van het statistisch jaarboek bevatten de personeelsleden die rechtstreeks door het Ministerie van Onderwijs en Vorming betaald worden. Ook de groep personeelsleden waarvan de lonen ten laste zijn van de werkingsenveloppe van het hoger onderwijs neemt de bevraging op, evenals het personeel dat geniet van het stelsel 'terbeschikkingstelling voorafgaand aan het rustpensioen' (TBS+). Ook alle vervangingen zitten mee in de tabellen.

Niet opgenomen in de statistieken zijn het meester-, vak- en dienstpersoneel van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde contractuelen.

De aantallen personeelsleden worden uitgedrukt in aantal fysieke personen. De personeelsleden die in meer dan één onderwijsnet en/of -niveau werken, worden geregistreerd waar zij de grootste lesopdracht opnemen. De tabellen bevatten dus geen dubbeltellingen. Het statistisch jaarboek haalt de gegevens grotendeels uit de personeelsdatabanken. Deze leeswijzer geldt voor vragen 1, 3 en 4 met inbegrip van het bestuurspersoneel.

De eerste bijlage toont per onderwijsniveau een overzicht van het aantal mannen en het aantal vrouwen (alle personeelsleden) dat tewerkgesteld is in een bepaald onderwijsniveau. Telkens wordt gekeken op 01/01 van 2015, 2016, 2017 en 2018.

2. Zoals de onderste rij van de tabel laat zien: tussen 01/01/2015 en 01/01/2018 is een zeer beperkte groei van vrouwelijke personeelsleden vast te stellen. De stijging is niet van die grootteorde om te spreken van een sterke vervrouwelijking van de job. Anderzijds bedroeg het percentage vrouwen in 2015 wel al 73,5%, wat op zich aantoont dat het onderwijsberoep vooral vrouwen aantrekt. Intussen zijn 3 op 4 personeelsleden in het Vlaamse onderwijs vrouwen.
3. Bijlage 2 focust op het aantal personeelsleden van het bestuurs- en onderwijzend personeel voor de maand januari 2018. Zoals gevraagd, splitst AGODI de gegevens op per onderwijsniveau en geslacht. De gegevens zijn afkomstig uit de voorpublicatie van het statistisch jaarboek 2017-2018.

Globaal gezien stellen we vast dat het aandeel vrouwelijke personeelsleden in de jongere leeftijdscategorieën iets groter is dan in de oudere categorieën. Vooral in het gewoon secundair onderwijs is dit het geval, wat allicht betekent dat de feminisering zich daar op termijn zal doorzetten.

De verhouding man – vrouw verschilt per onderwijsniveau. Zo is HBO5 verpleegkunde en het basisonderwijs uitgesproken vrouwelijk. Het DKO en het HBO5 volwassenenonderwijs daarentegen vertonen een meer evenwichtige verdeling.

4. De AGODI-personeelssdatabank registreert alle salarissen van alle onderwijspersoneel. Personeelsleden worden gekoppeld aan het onderwijsniveau en soort onderwijs waar ze hun grootste opdracht uitoefenen. Sommige personeelsleden krijgen zo een verschillend onderwijsniveau of verschillende onderwijssoort toegekend in beide databanken.

Voor de bepaling van de bestuursambten worden alleen de personeelsleden opgenomen waarbij in beide databanken het onderwijsniveau hetzelfde is.

Bijlage 3 geeft de situatie weer volgens de gevraagde parameters: bestuurspersoneel uitgesplitst volgens onderwijsniveau en gender voor de jaren 2015, 2016, 2017 en 2018.

Er valt vast te stellen dat de genderverhouding binnen de personeelscategorie bestuurspersoneel niet sterk is gewijzigd de laatste jaren. Wanneer we de percentages vrouwen vergelijken tussen 2015 en 2018 dan blijkt wel dat er voor de meeste onderwijsniveaus sprake is van een stijging. Met name in het kleuteronderwijs zien we een verdere toename van het aandeel vrouwen binnen het bestuurspersoneel. Globaal is de genderverhouding wel meer in evenwicht bij het bestuurspersoneel in vergelijking met het onderwijzend personeel. Bepaalde onderwijsniveaus (vb. DKO en secundair onderwijs) trekken daarenboven meer mannelijke bestuurspersoneelsleden aan.

5. Hieronder de gevraagde cijfergegevens voor de universiteiten:

ZAP	Totaal personen	Man	Vrouw	% man	% vrouw
	6 025	4 346	1 679	72,1%	27,9%
	Totaal VTE	Man	Vrouw	% man	% vrouw
	3 690,3	2 673,6	1 016,7	72,4%	27,6%
AAP	Totaal personen	Man	Vrouw	% man	% vrouw
	3 918	1 866	2 052	47,6%	52,4%
	Totaal VTE	Man	Vrouw	% man	% vrouw
	2 353,0	1 084,7	1 268,3	46,1%	53,9%

Bron: VLIR Personeelsstatistieken 2017

Uit de bovenstaande cijfers kan geconcludeerd worden dat er aan de universiteiten globaal gezien minder vrouwen aan de slag zijn dan in andere niveaus. In longitudinaal perspectief blijkt zich ook daar echter een vervrouwelijking af te spelen.

6. Ik verwijs naar mijn eerder antwoord op uw schriftelijke vraag nr. 110 van 14 november 2017. Als onderwijsminister ben ik begaan met gender(on)evenwichten in de onderwijssector. Idealiter worden teams op allerlei echelons en wat mij betreft tot op schoolniveau gekenmerkt door een balans tussen mannen en vrouwen. Diversiteit in de personeelsformatie is een meerwaarde voor een school/instelling. De ruimte voor mij als Vlaams onderwijsminister om in te grijpen op dit maatschappelijke gegeven is evenwel beperkt. De schoolbesturen zijn autonoom om een wervings- en personeelsbeleid te voeren. Maar met maatregelen die ervoor zorgen dat het lerarenberoep aantrekkelijker en duurzamer wordt, zoals cao XI, de hervorming van de lerarenopleidingen en een campagne om leerkracht te worden, hoop ik dat een veelheid aan vrouwen én mannen ervoor kiezen om in het onderwijs werkzaam te worden en te blijven.

BIJLAGEN

1. Cijfergegevens behorend bij vraag 1
2. Cijfergegevens behorend bij vraag 3
3. Cijfergegevens behorend bij vraag 4